

Danse- og musikhistorier 10

Lidt om oprindelsen af The Lancers/Les Lanciers – 3

Fortsættelse af historien om Duval's "The Lancers" fra 1817.

I nodetrykkene af "The Lancers" var der i årtier også trykt to valse. Disse er "The Countess of Farnham's Waltz" af Spagnoletti og "The Stop Waltz". Den sidste kendes i andre sammenhænge og i forbindelse med dansen som f. eks.

Française. Måske har man i den periode afsluttet Lanciers med at danse vals?

Isaac Willis udgav gennem årene mange oplag af Duval's "Second Set". Det 77. oplag fra omkring 1835 blev udgivet i både Dublin og London. Rettighederne overgik senere til andre forlag, og det 93. oplag fra omkring 1850 udgives af Cocks i London. "The Lancers" blev desuden trykt i mange engelske musiktidsskrifter.

Isaac Willis i 1861.

I 1819 kom i London en anden udgivelse af Lanciers. Den havde navnet "Les Lanciers, a Second set of Quadrilles with entirely new Figures" og var lavet af Joseph Binns Hart (1794–1844). Musikken er identisk med, og dansen har en del lighedspunkter med Duval's Lanciers. Navnene på turene har Hart byttet om på eller ændret:

1. La Rose, musik Spagnoletti
2. Lodoiska, musik Kreutzer
3. La Dorset, musik The Beggars Opera
4. Les Lanciers, musik Yaniewicz
5. L'Étoile, music C. E. Horn

Der er så mange lighedspunkter mellem de 2 danser, at Hart sandsynligvis har "lånt" den fra Duval. Hvorfor Hart kaldte sin dans "a Second Set" er svært at vide, men da han også skriver, at den har helt nye ture, kunne det være i respekt for, at Duval kom først. Hart's dans er enklere end Duval's, så det var nok derfor, at det var Hart's udgave af "Les Lanciers/The Lancers", der blev den mest kendte i hele verden og var populær i mange år. I senere tryk af Hart's Lanciers er 4. og 5. tur byttet om, så "Les Lanciers" turen kommer sidst ligesom hos Duval.

I den omhandlede periode har jeg ikke i Danmark fundet Duval's eller Hart's dans, men Hart's "Les Lanciers" kom tidligt til De Dansk Vestindiske Øer. I "Sanct Thomas Tidende" d. 6. november 1821 findes den beskrevet som "Lancers Set of Quadrilles" med de 5 ture som nævnt ovenfor.

Sanct Thomas Tidende.

Fredag, den 6. November, 1821.
TRYKT OG UDGIVET AF WILLIAM SWINBURY.

Forside af Sanct Thomas Tidende 6. november 1821.

LANCERS SET OF QUADRILLES,
Now performing with universal applause at every Ball.

No. 1.—La Rose.
First Gentleman先进 to the opposite Lady, and turn the centre to places.
The first couple and opposite couple couple in reverse—the first couple leading through the opposite couple and returning outside to places.
The two ladies set to the Gentlemen on their right, and the two Gentlemen to the Ladies on their left.—
Turn hands to places.
The other couples the same.

No. 2.—La Lodoiska.
First couple advance and retire;
Ditto advance again, leaving first Lady on left of opposite couple:
First Lady and Gentleman clasp et dehancher;
Turn hands to places.
Set in line on each side
Turn hands to places.
The other couples the same.

No. 3.—La Dorset.
The first Lady advances and steps
The opposite tandem the same;
Turn hands to places.
The four Ladies hands across in centre and back again—the four Gentlemen going round them outside to places.
The other couples the same.

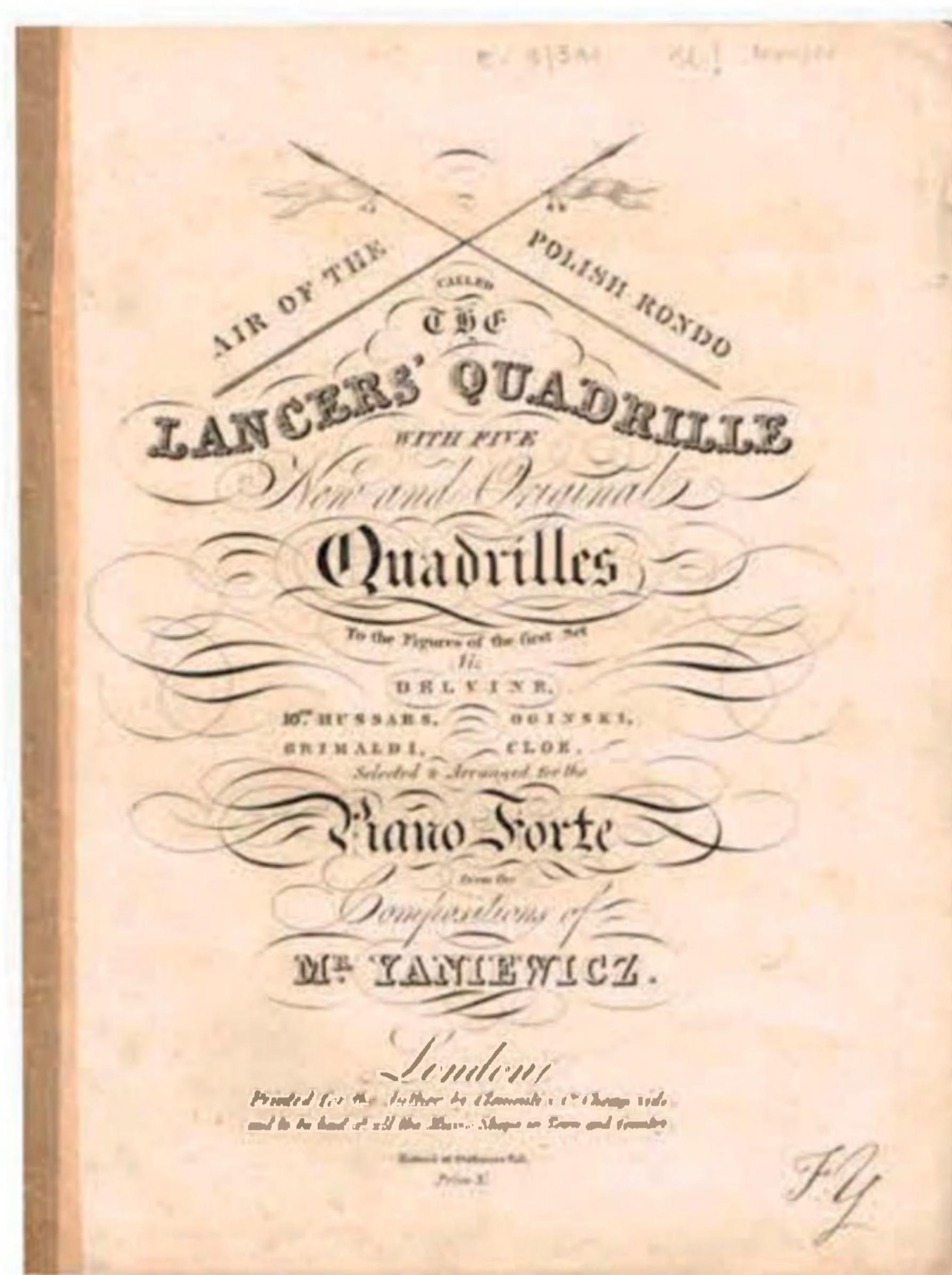
No. 4.—The Lanciers.
The Grand Chain.
The first couple advance and turn with their backs to opposite couple;
Each couple advance behind first couple, the Ladies in a line on one side, the Gentlemen in a line on the other;
Chase et Dehancher;
The Ladies turn off in a line on right, the Gentlemen in a line on left, meeting in the centre;
The Ladies go in a line on one side, the Gentlemen in a line on the other;
Turn partners to places.
The Grand Chain
The other couples the same.

No. 5.—L'Étoile.
First couple set to and turn with the couple on right;
The same on left;
Right hand and left with opposite couple in place.

Hart's Lanciers fra Sanct Thomas Tidende d. 6. november 1821.

Lanciers'ens popularitet medførte, at andre danselærere, komponister og musikudgivere i 1820'erne koreograferede og komponerede mange forskellige kvadriller i samme stil. Mange anvendte musik fra eksisterende operaer og komedier, men nogle komponister lavede også ny musik. I de første år efter 1817 kom også en del varianter, der blandede turene fra Française og Lanciers sammen. Yaniewicz, der havde komponeret 5. tur af Duval's dans, udgav selv i 1820 en "Air of the Polish Rondo called the Lancer's Quadrille". Det interessante er, at 1. tur i både dans

og musik er identisk med Duval's 5. tur – altså Yaniewicz's musik og Duval's dans. De andre ture er i figurerne identisk med Française turene "La Pantalon", "L'Eté", "La Poule", "La Trenise" og "Finale".

Forsiden af Yaniewicz's Lancers' Quadrille fra 1820.

Der var flere dans, som var en sammenblanding af Française, Lanciers og nye figurer, og en del af dem havde militær-navne ligesom "The Lancers". Dansene var blandt andre "The Hus-sars" og "The Cadets or New Royal Ar-tillery Quadrilles". Sidstnævnte har 6 ture, hvor man kunne danse efter nye dansebeskrivelser eller anvende de kendte Française ture. I denne dans er det meste af Duval's 5. tur "Les Lan-ciers" anvendt som 6. tur "Les Cadets", kun den sidste del "The Grand Square" mangler. Turene har alle navne med militær tilknytning:

1. La Wellington
2. L'Artellerie
3. Le Chateau D'Eau
4. Les Fusées Volantes
5. L'Alexandre
6. Les Cadets

2. tur af "The Cadets" hedder "L'Artelle-rie".

blev dog i nogle perioder anvendt mere end i andre.

Den Lanciers, vi i dag kender i Dan-mark, er en fransk variant fra 1850'er-ne. Den har enkelte lighedspunkter med Duval's oprindelige dans "The Lancers" og flere med Hart's "Les Lan-ciers".

Vil man se, hvordan Duval's oprindelige dans i "Second Set" er, så gå på "yout-ube" og skriv "duval's lanciers".

De væsentligste kilder:

Aviser fra perioden, *The British News-paper Archive, London*.

Aviser fra perioden, *Statsbiblioteket, Århus*.

"Le Repertoire des Bals", Paris 1762, Ole Skov's samling.

"Lommekort" med dansebeskrivelser 1818, Ole Skov's samling.

"Translation of 50 French country dances", Edinburgh 1818, Ole Skov's samling.

Nodetrykkene med dansebeskrivelser, Ole Skov's samling.

Konklusionen må være, at selv om "The Lancers" blev meget populær omkring 1820, så dansede man stadigvæk Française, og man blandede ind imellem de to danser sammen også med nye figurer. Denne sammenblanding af gammelt og nyt var et middel for danserne til at oprettholde deres leve-vej som undervisere i dans. Deres kur-sister ville gerne lære nye danser og ture, men også føle sig trygge med det de kendte, hvorfor en blanding tilfredsstil-lede alle.

Både Française og Lanciers holdt sig i almindelig brug i hele 1800-tallet, men